

Norlandia Neskollen Melkevegen barnehage

2020

PROGRESJONSPLANER

Med utgangspunkt i Rammeplan og overordnede dokumenter følger progresjonsplanene opp barnehagens årsplan

Rammeplanen 2017:

"Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang

Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser

Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø

Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter."

Se ytterligere støttemateriell <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/arbeidsmater/progresjon/>

Progresjonsplanen skal beskrive hvordan barnehagen legger til rette for progresjon på alle områder og for alle barn

Vi har valgt å dele planen inn i forhold til aldersgrupper, men dette skal ikke oppleves som absolutt når det gjelder det enkelte barn.

Det er viktig å huske at alle barn skal oppleve mestring og ha noe å strekke seg etter ut fra sitt eget ståsted

Progresjonsplanen skal dokumentere barnehagens arbeid med å introdusere nye perspektiver, opplevelser og erfaringer gjennom barnehagetiden, ved bevisst bruk av materialer, litteratur, leker og utstyr

Vi skal stimulere til undring, til å stille spørsmål, søke opplevelser og ta initiativ, og slik at alle barn deltar i fellesskapet

Progresjonsplanen skal gi rammer for hvordan dette tilrettelegges etter hvert som barn blir eldre og sett i forhold til modning og erfaringsgrunnlag

Norlandia september 2019

TEMA / FAGOMRÅDE	1 – 2 år	3 år	4 år	5 år / skolestartere
<p>DANNING OG BARNES MEDVIRKNING</p> <p>Danning utvikles i et sosialt og kulturelt fellesskap og er en livslang prosess. Barn har en stemme som fellesskapet trenger for å være vitalt og demokratisk. For å bli aktive deltagere skal vi legge til rette for at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse. Dette skal skje gjennom samspill, lek, dialog, og utforskning.</p> <p>Gjennom arbeidet med medvirkning skal alle barn få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen, samtidig som de ikke skal overlates et ansvar de ikke er rustet for.</p> <p>I arbeidet med disse områdene legger vi vekt på sosial kompetanse og barnas deltagelse i et fellesskap. Det å ta hensyn til hverandre og oppmerksomhet mot likheter og ulikheter danner grunnlaget for arbeidet med danning og medvirkning.</p> <p>Hovedmålsetting</p> <p>Barna skal bli sett og hørt i hverdagen uavhengig av alder og modenhet. Vi skal legge til rette for barns medvirkning og påvirkning av egen hverdag. Alle femåringer deltar i trivselsundersøkelsen der samtaler med barna danner grunnlaget for videre arbeid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Støtter barna i deres utforskning av omgivelsene sine. • Vi tar utgangspunkt i barnas interesser og det barna er opptatt av. • Gi rom for barnas uttrykk og følge opp barnas handlinger. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lytte til barnas meninger og legge til rette for barnas påvirkning av egen hverdag. • Anerkjenn barnas handlinger og belyse hvordan egne handlinger påvirker andre. 	<ul style="list-style-type: none"> • Utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler. • Synliggjøre og framheve mangfold og lære barna å være tolerante. • La barna medvirke i egen hverdag. 	

Se tiltak i våre periodeplaner

TEMA / FAGOMRÅDE	1 – 2 år	3 år	4 år	5 år / skolestartere
<p>NULL MOBBING I BARNEHAGEN VÅR!</p> <p>Alle barn skal være inkludert og oppleve seg som en verdifull bidragsyter i fellesskapet hos oss.</p> <p>Hovedmålsetting Det er null toleranse for mobbing i vår barnehage. Vi samarbeider om barna på tvers av avdelinger og jobber for at alle skal ha det godt i barnehagen. Vi har som mål at alle skal ha en venn.</p> <p>I vårt HMS system har vi utarbeidet en prosedyre som beskriver hvordan vi forebygger mobbing og hvilke tiltak som skal iverksettes om uønskede hendelser opptrer.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Observere barn i lek og fange opp uheldige samspillsmønstre. • Fremme, og legge til rette for at alle barna skal finne sin plass i fellesskapet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Fokus på konfliktløsning og hvordan man setter ord på sterke følelser. • Bidra til utvikling av empati ved å belyse andres følelsesuttrykk og handlinger. 	<ul style="list-style-type: none"> • Barna utfordres til å sette ord på sine følelser. • Barn gjøres oppmerksom på egen rolle i å inkludere andre i fellesskap og lek. 	

Se tiltak i våre periodeplaner

TEMA / FAGOMRÅDE	1 – 2 år	3 år	4 år	5 år / skolestartere
<p>KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST</p> <p>Barna skal oppleve et språkstimulerende miljø tilpasset alder og nivå</p> <p>Hovedmålsetting Bruke språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter. Barna inviteres til ulike typer samtaler der de får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål</p> <p>Se tiltak i våre periodeplaner</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lese billedbøker • Synge sanger/bevegelsesanger • Samtaler med fokus på hverdagslige ord og begreper • Sentrale begreper i barnets morsmål brukes i barnehagehverdagen. • Begynnende samlek • Se og kommunisere ut ifra dokumentasjon om hverdagen 	<ul style="list-style-type: none"> • Lese bøker med bilder, gjenfortelle historie • Synge sanger/bevegelsesanger • Samtaler med utvidet fokus på ord og begreper • Synliggjøre det språklige mangfoldet på avdelingen. • Rollelek/temalek • Bidra til å dokumentere sin egen hverdag 	<ul style="list-style-type: none"> • Lese bøker med og uten bilder, gjenfortelle historie • Synge lengre sanger. Kor. • Samtaler med fortelling/gjenfortelling og begynnende fokus på symboler som tall og bokstaver • Det språklige mangfoldet på avdelingen synliggjøres både skriftlig og muntlig. • Rollelek/temalek • Dokumentere deler av sin egen hverdag 	

TEMA / FAGOMRÅDE	1 – 2 år	3 år	4 år	5 år / skolestartere
<p>KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE</p> <p>Se tiltak i våre periodeplaner</p>	<p>Barna skal få en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring og få forståelse av betydningen av gode vaner og sunt kosthold.</p> <p>Hovedmålsetting Barnehagen legger til rette for at alle barn skal oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. I henhold til årets Norlandia Quest skal vi jobbe med bærekraftsmål nr. 3 – God helse. Vi fortsetter med Norlandias satsning Mat med Smak og starter opp årets nye satsning Norlandia Jump som går på fysisk aktivitet og helse.</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Samtaler om navn på kroppsdel • Gå på tur ca en gang i uken • Øve på å spise selv og kle på seg selv • Få gode vaner gjennom å spise variert og sunn kost i barnehagen • Legge til rette for motoriske mestringsopplevelser og lek. • Sanseopplevelser knyttet til mat og måltider. • Barna får erfaring med varierte fysiske aktiviteter. 	<ul style="list-style-type: none"> • Videreføring; mer detaljerte samtaler rundt kropp. • Går litt lengre tur en gang i uken • Kunne kle på seg selv, spise selv og øve på å være selvstendig. • Forberede måltider og spise sunn og variert kost i barnehagen og samtale rundt sunn/usunn mat. • Legge til rette for en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring og lek. • Barna oppmuntres til å uttrykke sine opplevelser knyttet til mat og matlagning • Barna utfordres til å videreutvikle sine grunnleggende motoriske ferdigheter 	<ul style="list-style-type: none"> • Mer faktakunnskap om kropp, indre organer og førstehjelp • Går litt lengre på tur en gang i uken • Kunne kle på seg selv og være selvstendig i rutinesituasjoner • Forberede måltider og spise sunn og variert kost i barnehagen og se forskjell på sunn og usunn mat • Legge til rette for en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring og lek. • Barna oppmuntres til å beskrive de ulike smaker, konsistens, temperatur og andre opplevelser de har i forbindelse med forberedelser, mat og måltider. • Det legges til rette for at barna skal mestre grunnbevegelsene i den motoriske utviklingen. 		

TEMA / FAGOMRÅDE	1 – 2 år	3 år	4 år	5 år / skolestartere
<p>KUNST, KULTUR OG KREATIVITET</p> <p>Se tiltak i våre periodeplaner</p>	<p><i>Barna skal få uttrykke seg gjennom kreativ tenkning, fantasi og skaperglede.</i></p> <p>Hovedmålsetting Barna skal få estetiske erfaringer med kunst i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforskning, fordypning og progresjon. Barna støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk. <i>Se «Kunnskap & Innovasjon» pilar nr. 4 (Realfag og estetikk)</i></p>			
	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke og benevne farger • Kjenne på og bli kjent med ulike materialer og verktøy. • Lytte til musikk • Formidling av eventyr/historier med konkreter/bilder • Opplive kunst og kultur og selv få uttrykke sin skaperglede 	<ul style="list-style-type: none"> • Blande farger selv • Bruke ulike materialer og verktøy kreativt. Tredimensjonal bygging • Opplive følelser/stemming rundt lyduttrykk • Formidling av historier/eventyr med konkreter/bilder • Opplive kunst og kultur og selv få uttrykke sin skaperglede 	<ul style="list-style-type: none"> • Fargelære – blande farger • Bruke ulike materialer og verktøy kreativt og tredimensjonal bygging. • Sette ord på opplevelser av musikk og bevegelse. • Formidling av historier/eventyr med og uten konkreter/bilder • Opplive kunst og kultur og selv få uttrykke sin skaperglede 	

TEMA / FAGOMRÅDE	1 – 2 år	3 år	4 år	5 år / skolestartere
<p>NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI</p> <p>Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling. Ved å bli kjent i det nære legger vi til rette for økt forståelse for vår plass i en global verden der det å utvikle empati ikke bare i menneskelige relasjoner, men også mot naturen, dyrelivet og planeten vår kan bidra til økt engasjement for å ta vare på miljøet rundt oss.</p> <p>Hovedmålsetting</p> <p>Barna får gode naturopplevelser og får økende bevissthet i hvordan vi kan ta vare på miljøet Se også eget punkt knyttet til Quest 2020 og FN`s bærekraftsmål.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • La barna være med å ta vare på naturen blant annet ved å kildesortere søppel • Vi går på tur • Vi undres over hva som skjer i naturen ved de forskjellige årstidene • Vi bruker digitale verktøy og bruker IPAD som pekebok 	<ul style="list-style-type: none"> • Samtaler med barna om hvordan vi kan ta vare på miljøet blant annet ved å redusere forbruk og å delta aktivt i søppelsorteringen. • Vi går på tur. Lager mat ute • Vi ser på trær, insekter, ser etter dyrespor og endringene som skjer i naturen • Vi bruker digitale verktøy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Samtaler med barna om hvordan vi kan ta vare på miljøet blant annet ved å redusere forbruk og å delta aktivt i søppelsorteringen. • Går på tur. Lager mat ute • Vi snakker om hvordan naturen forandres, hva skjer med dyrene • Vi bruker digitale verktøy 	

Se tiltak i våre periodeplaner

TEMA / FAGOMRÅDE	1 – 2 år	3 år	4 år	5 år / skolestartere
<p>ANTALL, ROM OG FORM</p> <p>Vi skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende.</p> <p>Hovedmålsetting</p> <p>Barna opplever glede over å utforske, skape og leke med tall, former og farger</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Høre matematiske begreper som tall, mengde og størrelse i dagligtalen. • Sortering av leker • Putteboks (gjenkjenne former) • Spille spill/legge puslespill tilpasset nivå 	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke matematiske begreper som tall, mengde og størrelse praktisk og i dagligtale. • Sortering etter blant annet form, farge, størrelse • Puslespill, klippe ut former, navngi former • Spille spill/legge puslespill tilpasset nivå 	<ul style="list-style-type: none"> • Beherske og bruke en del matematiske begreper som tall, mengde og størrelse • Konkret sortering • Navngi former, Tegne og klippe ut egne former • Spille spill/legge puslespill tilpasset nivå 	
<p>Se tiltak i våre periodeplaner</p>				

TEMA / FAGOMRÅDE	1 – 2 år	3 år	4 år	5 år / skolestartere
<p>ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI</p> <p>I vår barnehage gir vi barna kjennskap til og markerer merkedager, høytider og tradisjoner som er representert på barnets avdeling. Vi vil skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett. Vi vil legge til rette for undring og samtaler knyttet til etiske, filosofiske og eksistensielle spørsmål.</p> <p>Hovedmålsetting</p> <p><i>Barna skal utvikle toleranse og interesse for hverandre og respekt for hverandres ulikheter</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hjelp barna til å løse konflikter • Møte barns tro og undring med alvor og respekt • Samtaler om ulikheter • Markerer merkedager og høytider som er representert i barnehagen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Barna får i økende grad muligheter til å løse konflikter selv • Møte barns spørsmål og undring med dialog og gode samtaler • Samtaler/samlinger om mangfold • Markere merkedager og høytider som er representert i barnehagen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Veilede barna i samspill med andre og i konfliktsituasjoner • Møte barns spørsmål og undring med dialog og gode samtaler. • Samtaler/samlinger og kunnskapsformidling om mangfold. • Bidra til økt kunnskap om forskjellige religioner og markere merkedager og høytider som er representert i barnehagen. 	

Se tiltak i våre periodeplaner

TEMA / FAGOMRÅDE	1 – 2 år	3 år	4 år	5 år / skolestartere
<p>NÆRMILJØ OG SAMFUNN</p> <p>Se tiltak i våre periodeplaner</p>	<p>Vi skal bidra til at barna føler tilhørighet til sitt nærmiljø. Kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer hører inn under dette fagområdet og barna skal få begynnende kjennskap til menneskerettigheter.</p> <p>Hovedmålsetting</p> <p>Barna skal bli kjent med nærmiljøet.</p>			
	<ul style="list-style-type: none"> • Utforske nærmiljøet • Bli kjent med naturen • Få oppleve å være en del av et lite miljø • Oppleve barnehagen som samfunnsarena blant annet gjennom ulike markeringer • Gjøre barna oppmerksomme på trafikkbildet 	<ul style="list-style-type: none"> • Utforske en større del av nærmiljøet • Bli kjent med og lære om naturen • Bli kjent med at vi er en del av store og små miljøer • Oppleve barnehagen som samfunnsarena og være aktiv deltakende i ulike markeringer • Barna ferdes i nærmiljøet og bevisstgjøres rollen som trafikant. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ferdes i nærmiljøet og bli kjent med skolen • Bli kjent med og lære å ta vare på naturen • Bli kjent med at vi er en del av store og små miljøer og erfarer at det vi gjør kan utrette en forskjell. • Oppleve barnehagen som samfunnsarena og delta aktivt i planlegging og evaluering av ulike markeringer, blant annet FN dagen. • Trafikkopplæringsmaterieell brukes for å bevisstgjøre barna på hvordan vi skal ferdes i trafikken. 	